

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противобществени прояви и престъпления.

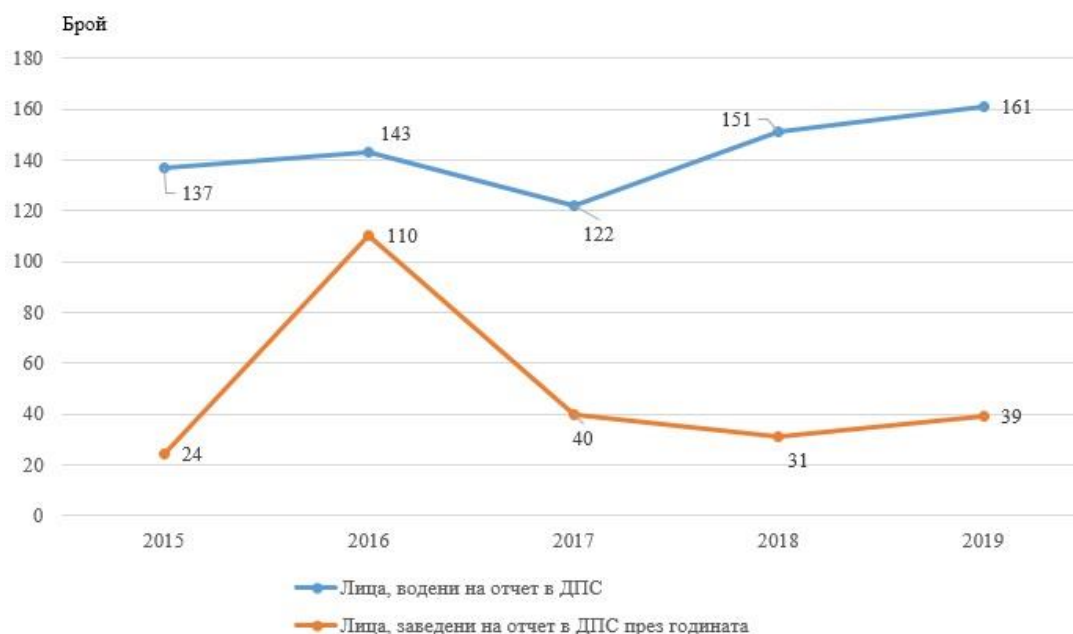
През 2019 г. в област Търговище **на отчет¹ в ДПС са водени** 161 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противобществени прояви и престъпления. В сравнение с 2018 г. броят им се увеличава с 10 лица, или с 6.6%.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС от областта лица са следните:

- непълнолетни (на възраст от 14 до 17 г.) - 71.4%;
- малолетни (8 - 13 г.) - 28.6%;
- момчета – 130 (80.7%);
- момичета - 31 (19.3%);
- учащи - 149 лица (92.5%).

В област Търговище малолетните и непълнолетните лица **заведени на отчет в ДПС** през 2019 г. са 39, или 24.2% от всички водени на отчет лица. Момчетата са 28, а момичетата - 11.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2015 - 2019 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

През 2019 г. в областта са **снети от отчет в ДПС** 36 малолетни и непълнолетни лица (22.4%) поради:

- поправяне на поведението - 8 лица (22.2%);
- навършване на 18 години - 27 лица (75.0%).
- на други основания (напуснали страната, починали) - 1 лице (2.8%).

Противообществени прояви

В област Търговище **преминалите през ДПС за извършени противообществени прояви** през 2019 г. малолетни и непълнолетни лица са 86. От тях малолетните са 29 (33.7%), а непълнолетните - 57 (66.3%). Спрямо 2018 г., броят им се увеличава с 3 лица, или със 3.6%. От общия брой на лицата, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви, момчетата са 57, или 66.3%, а момичетата - 29 (33.7%).

В структурата на противообществените прояви в област Търговище, най-голям е делът на преминалите през ДПС за „прояви на насилие и агресия“ - 37.2%, следвани от „бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип“ - 15.1% и „повреждане на обществена и/или частна собственост“ - 12.8%.

Извършени престъпления

През 2019 г. в област Търговище броят на **малолетните и непълнолетните лица, водени на отчет в ДПС за извършени престъпления** е 133, с 31 лица, или с 30.4% повече в сравнение с 2018 година. От тях 45 лица (33.8%) са на възраст от 8 до 13 години.

Кражбите са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните. Извършители на кражби са 67 лица, или 50.4% от всички, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е делът на извършителите на домови кражби - 40.3% (27 лица), следвани от кражби от магазини или други търговски обекти - 26.9% (18 лица).

В областта 22 лица на възраст от 8 до 17 години, или 16.5 % от всички водени на отчет в ДПС за извършени престъпления, са регистрирани за унищожаване и повреждане на имущество, 6 лица (4.5%) - за нанесени телесни повреди, 4 лица (3.0%) - за престъпления свързани с наркотици.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2019 г. в област Търговище пострадали от престъпления са 47 деца, от които 20 (42.6%) са момчета, а 27 (57.4%) - момичета. Малолетни са 17 лица (36.2%), а непълнолетни - 30 (63.8%).

През 2019 г. най-голям е броят и делът на малолетните и непълнолетните, пострадали от кражби - 16 лица (34.0%) и нанесени телесни повреди - 5 лица (10.6%).

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2019 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Търговище **са образували** 125 възпитателни дела, от които 113 (90.4%) - по предложение на органите на прокуратурата. Броят **на решените дела** през годината е 115, като от тях в срок до един месец са решени 90 дела, или 78.3%. **Прекратени на различни основания** са 10 дела.

През 2019 г. местните комисии са наложили 180 **възпитателни мерки** в съответствие с **чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните** на 139 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 141 общественоопасни деяния.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- „предупреждение“ - в 66 случая (36.7%);
- „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ - в 46 случая (25.6%);
- „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват за полагане на засилени грижи“ - в 27 случая (15.0%);
- „задължаване да участва в консултации, обучения и програми“ - в 10 случая (5.6%);
- „задължаване на непълнолетния да извърши определена работа в полза на обществото“ - в 8 случая (4.4%);
- „задължаване да се извини на пострадалия“ - в 7 случая (3.9%);
- „предупреждаване за настаняване във възпитателно училище интернат (ВУИ) с изпитателен срок до 6 месеца“ - на 6 малолетни и непълнолетни (3.3%);

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- малолетни са 46 лица (33.1%), а непълнолетни - 93 (66.9%);
- момчетата са 119 (85.6%), а момичетата - 20 (14.4%);
- повече от половината (57.6%) от децата, на които са наложени възпитателни мерки, са с основно образование (80 лица).

През 2019 г. 17 деца са преминали през съществуващите на територията на област Търговище консултативни кабинети, а обществените възпитатели са работили със 111 лица на възраст 8 - 17 години. Организиран са 30 тематични кампании за превенция, в които са обхванати 2 532 лица.

Методологични бележки

Статистическите данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са разработени на базата на годишни данни, получавани от местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от ПД, ВУИ и СПИ. В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).